

Diskutujme

Kritické myslenie je základnou schopnosťou, pomocou ktorej rozoznávame populistické, extrémistické a manipulatívne prvky reči. Pravdepodobne najlepšou cestou k posilňovaniu tejto schopnosti je podpora diskusií medzi mladými ľuďmi. Diskusie medzi vrstovníkmi totiž učia demystifikáciu, rozoberanie aj rekonštrukciu argumentov, aktívne počúvanie a výmenu myšlienok z rôznych uhlov pohľadu.

Kľúčové slová: kritické myslenie, predpojatosť, predsudky

Zhrnutie: Nie je jednoduché vytvárať priestor pre diskusiu mladých ľudí. Je to ale nutné pre vývoj ich schopností počúvať a v diskusii rozoznávať predpojatosti a predsudky. Táto aktivita je odrazovým mostíkom k rozvoju týchto schopností na príkladoch zo sociálnej oblasti, ktoré je možné rozširovať aj o pojmy a pohľady spojené s extrémistickými názormi a názormi podporujúcimi násilie.

Modul	Veľkosť skupiny	Vek	Trvanie
• Prevencia	• malá • stredná	• 16 - 19 • 20 - 24	• 30 min • 45 min • 1 hodina

Ciele

- Vytvárať priestor pre dialóg a otvorenú diskusiu, kde bude možné prejavíť svoje názory, vypočuť si cudzie a klásť otázky bez odsudzovania.
- Vylepšovať aktívne počúvanie v priebehu diskusie
- Rozvíjať schopnosti diskutovať, argumentovať a protiargumentovať.

Popis

Krok 1: Brainstorming: Aké sú spoločenské hodnoty? Aké hodnoty poznáte? Sú spoločné pre všetkých ľudí? Aké hodnoty sú v našej spoločnosti najdôležitejšie?

Krok 2: Požiadajte účastníkov, aby na papier napísali tri hodnoty, ktoré sú pre nich samotných najdôležitejšie. V dvojiciach si potom porovnajú, či napísali rovnaké hodnoty a či sa zhodujú s hodnotami spoločnosti nájdenými v predchádzajúcom kroku. Zozbierajte všetky odpovede.

Počas reflexie zdôrazňujte rozdiely, ale aj podobnosti, ktoré sa vyskytujú medzi členmi jednej spoločnosti.

Krok 3: Vytvorte menšie skupinky (4-6 ľudí). Vyzvite tieto skupinky ku krátkej diskusii. Okrem prostého vyjadrenia vlastného názoru majú za úlohu vyjadriť, či súhlasia so zadaným výrokom a napísať dva argumenty za a dva proti. Podľa úrovne zapojenia a podľa skúsenosti skupiny môže byť buď vedená k tomu, aby sama priniesla témy (výroky) k diskusii, a to tak, že im položíte všeobecné otázky a necháte im čas nájsť v nich nejaký sporný bod.

(Napríklad: Ocitli ste sa už v situácii, kde by tieto hodnoty neboli napíňané? Je nevyhnutné prejavovať solidaritu voči celému svetu, alebo záleží na okolnostiach? ...)

Prípadne môže každá skupinka dostať náhodný výrok ako podklad diskusie (viď Pracovné listy).

Krok 4: Diskutujte spoločne o jednotlivých témach a argumentoch. Diskusiu riadte smerom k príkladom z vlastnej skúsenosti, príkladom netradičných stratégií či divergentných informácií, atď.

Odporúčame v debate pokračovať na ďalších stretnutiach. Motivujte účastníkov k vyhľadaniu informácií z rôznych zdrojov (správy, sociálne siete, články a noviny, atď.) za účelom osvetlenia použitých argumentov aj ich spochybnenia a za účelom rozšírenia diskusie o otázky, ktoré postupne v rámci nej vznikli.

Potrebné materiály

papiere, perá, pracovné listy: „zoznam výrokov“ a ďalšie informácie, ktoré sa týchto výrokov týkajú (výroky uvedené nižšie sú orientačné)

Metodika

Panelová diskusia, skupinové diskusie

Tipy pre lektora

Počet a zložitosť použitých výrokov prispôbte veku a veľkosti skupiny.

Táto aktivita je obzvlášť vhodná pre naštartovanie skupinových diskusií a pre ocenenie a rozvoj flexibility a zapojenia (napr. aktívne počúvanie) účastníkov. Veľmi dobre sa hodí pre mladých ľudí v procese deradikalizácie.

Na základe tejto aktivity je možné zhodnotiť myšlienkový smer a flexibilitu účastníkov na základe ich prezentácie vlastných názorov a príspevkov do diskusie.

Zdroje / Literatúra

Zdroje podporujúce diskusiu k jednotlivým témam (v španielčine):

nenásilná spoločenská činnosť:
http://www.ugr.es/~mariol/files/publicaciones/capitulos_de_libro/noviolencia/41.pdf

občianske zapojenie mladých:
http://ec.europa.eu/youth/policy/implementation/dialogue_es.htm

Pracovné listy

Pracovné listy:

„Navrhované výroky k diskusií“ (viď. literatúra)

1. Zo zmeny pravidiel má prospech len malá časť zúčastnených
2. Účel svätí prostriedky
3. Tvárou v tvár nespravodlivosti môžeme spraviť len dve veci: násilne sa vyrovnáť s koreňmi problému alebo odvrátiť pohľad
4. Niekedy je pri obrane svojho potrebné použiť násilie

CC - Nekomerčné použitie podobného
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Diskutujme. Obnovené Sunday January 5, 2025 od <https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE493/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autorov a Komisia a ani národná agentúra nezodpovedajú za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.